

HOGYAN OLVASSUK MA MÉSZÖLY ÉS PILINSZKY SZÖVEGEIT?

A Sensus-kutatócsoport beszámolója

2021 kettős évforduló a magyar irodalomban, ennek jegyében indítottuk a tavaszi szemeszterben a Mészöly100, az őszi szemeszterben pedig a Pilinszky100 előadás-sorozatot a Sensus-műhelyszeminárium keretében. Mindkét szerző életművéhez szorosan kapcsolódnak a Modern Irodalomtörténeti és Irodalomelméleti Tanszéken működő Sensus-kutatócsoport, amely 1997-ben alakult Hallgatói kezdeményezésére. Bagi Zsolt, Böhm Gábor, Kiss Gábor Zoltán, Rácz I. Péter kerestek meg minket Kálmán C. György kollégámmal, hogy szeretnének egy kutatócsoportot létrehozni, azoknak a hallgatóknak, akiket érdekel a kortárs irodalom és irodalomelmélet. Nagyon hamar csatlakozott a Sensus-hoz Horváth Györgyi, majd Benyovszky-Tóth Anita, Szolláth Dávid, Vári György, Márjánovics Diána, Simon Attila, Koncsos Kinga, Hovanecz Zoltán, András Csaba, Görcsi Péter, Csöngé Tamás, Ballassa Zsófia, Neichl Nóra, Horváth Gábor, Bozsocki Petra, Vilmos Eszter, Fekete Richárd és hosszan sorolhatnám a neveket egészen a jelenlegi Sensusig, akik között ott van Aknai Péter, Csepí Dóra, Gadó Virág, Egerszegi Anna, Kovács Panna, Locker Barnabás.

A Mészöly100Sensus-műhelyszeminárium keretében a hallgatók által választott Mészöly-szövegeket olvastuk és értelmeztük, valamint azokat a kutatókat hívtuk meg, akik a Pécsi Tudományegyetemen Thomka Beáta műhelyében kezdték meg a Mészöly-kutatásaikat, majd a Sensusban és a Kerényiben folytatták, ma pedig a Pécsi Tudományegyetem (Bagi Zsolt), vagy az Eötvös Lóránd Kutatói Hálózat Irodalomtudományi Intézetet oktatói és munkatársai (Szolláth Dávid, Márjánovics Diána), vagy az Irodalom- és kultúratudományi Doktori Iskola keretében most fejezik be doktori disszertációikat (Hovanecz Zoltán, Simon Attila). Meghívtunk olyan kutatókat is, így Müllner András (ELTE), aki korábban a Szegedi Tudományegyetem hallgatójaként, oktatójaként és a deKon-csoport tagjaként a Mészöly-konferencia egyik szervezője volt, és egy Mészöly-CD

létrehozásán dolgozott. Ezáltal bepillantást vagy visszapillantást nyerhettünk a Szegedi Tudományegyetem kutatóműhelyébe. De beleláthatunk a Selyem Zsuzsa és Serestély Zalán által a Babes-Bolyai Tudományegyetemen rendezett Mészöly100 és Pilinszky100 konferenciába is – *A teremtmények arca – tárgyak, emberek, állatok. Mészöly Miklós és Pilinszky János műveinek posztantropocentrikus olvasatai* (Kolozsvár, 2021. március 26-27). A konferencián az általunk is meghívott Mészöly-kutatók – Szolláth Dávid, Márjánovics Diána –, valamint a mi kollégáink – Mekis D. János – és az általunk is meghívott Pilinszky-kutatók vettek részt – Szávai Dorottya, Schein Gábor, Selyem Zsuzsa.

A pandémia miatt ezek a programok online térben zajlottak, ezért tudtunk ott lenni Kolozsvárott és ezért tudtak hozzánk, Pécsre, is bejelentkezni a különböző egyetemek oktatói és hallgatói, de olyanok is, akik csak egyszerűen érdeklődtek Mészöly szövegei iránt. Voltak alkalmak, amikor ötvenen voltak az előadásokon, aminek nagyon örültünk. Az őszi félévben elindítottuk a Pilinszky100Sensus-műhelyszemináriumot, amelynek Pataky Adrienn, az *Irodalmi Magazin* folyóirat Pilinszky-számának szerkesztője volt az első vendége, további meghívott előadói pedig Horváth Kornélia, Kulcsár-Szabó Zoltán, Szávai Dorottya, Schein Gábor. Mészöly és a Pilinszky esetében sem a kultusz-építés vagy a kanonizálás, hanem a kritikai megközelítés, a szövegek „körültekintő, lassú, differenciát, rétegzett” (Derrida) olvasása a célunk a kortárs irodalomtörténeti – genetikus kritika – és irodalomelméleti – kritikai médiakutatás, poszt-humanizmus – kutatások eredményeinek figyelembevételével.

2022 Nemes Nagy Ágnes éve lesz, máris tervezük a Nemes Nagy Ágnes100Sensus-műhelyszemináriumot.

Összeállította: *Orbán Jolán*
a Kutatócsoport vezetője

Modern Irodalomtörténeti és Irodalomelméleti Tanszék